

Sygn. akt IV CSK 382/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa "A. [...]" Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
przeciwko "S." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w D.,
E. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i E. [...] Spółce Akcyjnej w W.
o uznanie umów za bezskuteczne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 20 listopada 2013 r., sygn. akt XII Ga [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie
kwotę 1800,- (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w G., po rozpoznaniu apelacji pozwanych S. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w D., E. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i E. [...] spółce akcyjnej w W. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 września 2012 r., zmienił ten wyrok i oddalił powództwo A. [...] spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o uznanie za bezskuteczne w stosunku do powoda umów dzierżawy nieruchomości, położonych w R. i S.. Umowy te zostały zawarte dnia 19 maja 2008 r. pomiędzy powodem jako wydzierżawiającym a E. sp. z o.o. w W. jako dzierżawcą, z których prawa i obowiązki zostały następnie przeniesione na E. [...] S.A. w W., wobec roszczeń powoda mających źródło w umowie dzierżawy tychże nieruchomości z dnia 30 grudnia 2002 r. w celu budowy na nich i eksploatacji farmy wiatrowej. Zmiana wyroku Sądu pierwszej instancji, którym powództwo zostało uwzględnione nastąpiła ze względu na ponowne i częściowo odmienne ustalenie stanu faktycznego, jego ocenę z uwzględnieniem wcześniejszej sprawy, zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w G. w sprawie XII Ga [X.] oraz w szczególności ze względu na treść art. 59 k.c., na podstawie którego powodowi w okolicznościach niniejszej sprawy nie przysługiwała ochrona.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 59 k.c. polegającą na przyjęciu, „że w razie przeniesienia praw i obowiązków z umowy fraudacyjnej przez jej pierwotną stronę na rzecz innego podmiotu, uprawniony nie może dochodzić ochrony z art. 59 k.c. ani przeciwko pierwotnej stronie umowy, ani przeciwko jej następcy, ani przeciwko pierwotnej stronie i następcy łącznie i to niezależnie od tego, czy nabywca tych praw i obowiązków nabył je odpłatnie, czy też nieodpłatnie, jak również bez względu na to, czy nabywca wiedział o okolicznościach stanowiących podstawę do wystąpienia z powództwem z art. 59 k.c., czy też był w dobrej wierze oraz w którym momencie (przed czy po wszczęciu postępowania) nastąpiło przeniesienie tych praw i obowiązków, a które to naruszenie jest po części efektem błędnej wykładni przez Sąd Okręgowy art. 531 § 1 k.c. i przyjęcia, że przepis ten rozszerza, a nie zawęża możliwość wystąpienia z powództwem o uznanie umowy za bezskuteczną przeciwko kolejnym podmiotom i wobec tego dla wystąpienia z

analogicznym powództwem na gruncie art. 59 k.c. również konieczna byłaby odrębna podstawa prawna, odpowiadająca tej z art. 531 § 2 k.c., której brak.” Skarżący wystąpił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwani wniesli o nieprzyjmowanie jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powodowa Spółka powołała się na potrzebę wykładni art. 59 k.c. ze względu na rozbieżności, jakie wywołuje ten przepis w orzecznictwie sądów powszechnych oraz ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, zawartego w pytaniu, czy osoba trzecia traci możliwość wystąpienia z powództwem przeciwko stronom umowy na podstawie art. 59 k.c. w sytuacji, gdy jedna z nich rozporządzi prawami i obowiązkami z tej umowy na rzecz kolejnego podmiotu.

Jednakże wskazane rozbieżności w orzecznictwie miały miejsce w odniesieniu do nie takich samych stanów faktycznych, jak ustalony w rozpoznawanej sprawie. Z kolei, zagadnienie prawne, o którym mowa w pytaniu sformułowanym prawidłowo przez skarżącą, mimo szeregu istotnych argumentów podniesionych w uzasadnieniu wniosku, znalazło wyjaśnienie w doktrynie i prezentowane w niej stanowisko należy uznać za przekonujące co do istoty problemu.

Ponadto, rozpoznając wniosek pełnomocnika strony powodowej wymaga wskazania, że oparta na takich samych podstawach zaskarżenia oraz na zbieżnych z niniejszą sprawą podstawach i uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzających się w rzeczywistości do wykładni i zastosowania art. 59 k.c., rozstrzygnięta została sprawa pomiędzy powodową Spółką oraz pozwanymi E. sp. z o.o. i E. [...] S.A. przez oddalenie apelacji powódki wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IV CSK 77/14. Zgłoszone wątpliwości interpretacyjne i związane z nimi zagadnienie prawne

odnoszące się do wykładni wymienionego przepisu kodeksu cywilnego zostały zatem rozstrzygnięte na korzyść argumentacji prawnej reprezentowanej przez stronę pozwaną. Ustała więc przyczyna, która mogła uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie. W konsekwencji tego nie można uznać, żeby w powstałych okolicznościach spełnione zostały przesłanki z powołanego przez stronę powodową art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 należało orzec jak w sentencji z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]